Fiontraíocht & Nuálaíocht

Fiontraithe le Gaeilge
BÁC, DF 2006

Emer Ní Bhrádaigh
Fiontar, DCU

L'Entrepreneur

Na Géanna Fíáine?

Na Stíobhartaigh?

Seathrún Céitinn?

Baile Thaidhg, Co Chiarraí?

Richard Cantillon († 1734) '*Entrepreneur'*

'Essai sur la nature du commerce en général' 1755

Maighdeog sa gheilleagar; caitilís chun athraithe

Próiseas na Fiontraíochta: Samhail Timmons

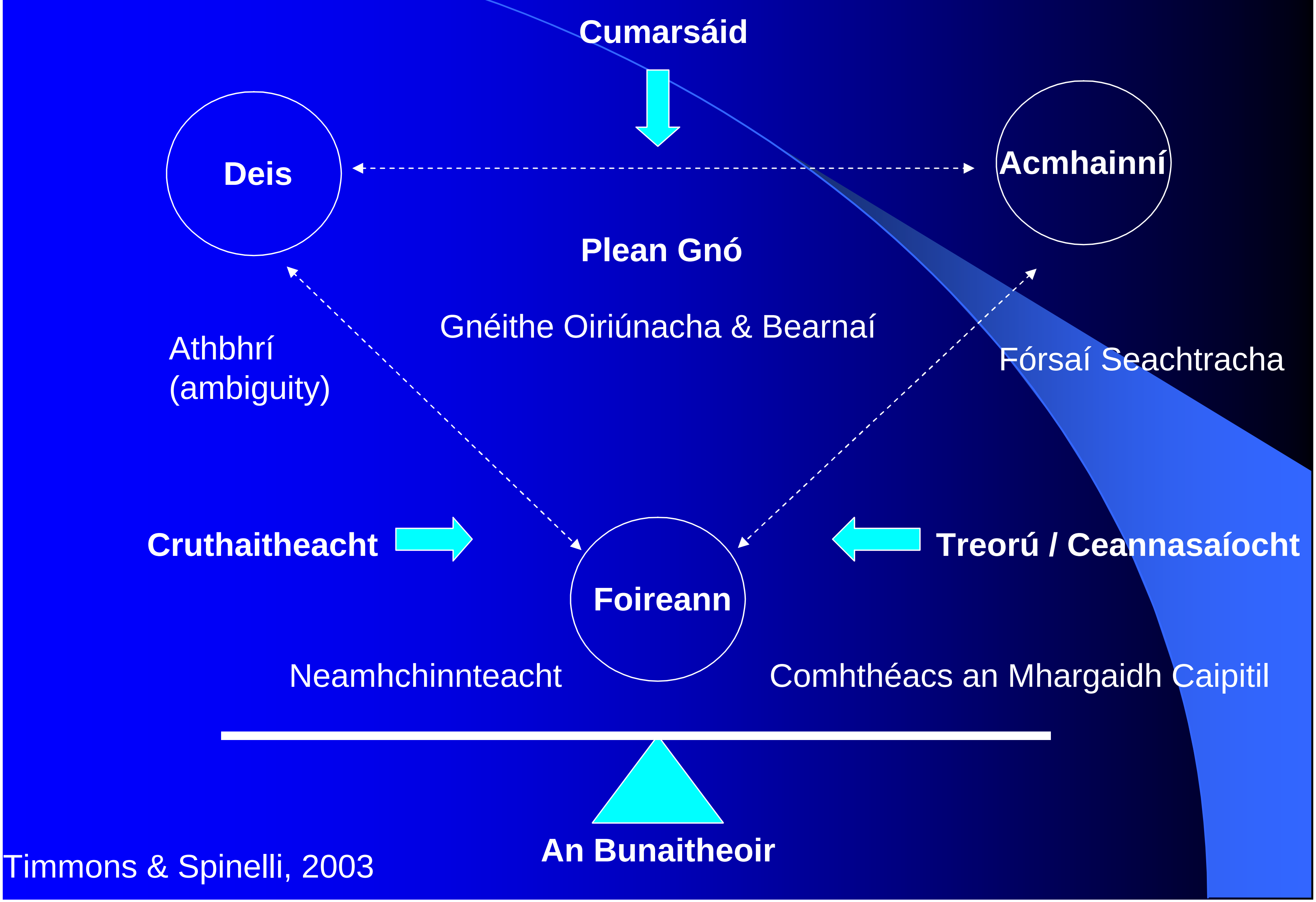

Próiseas na Fiontraíochta: Samhail Timmons

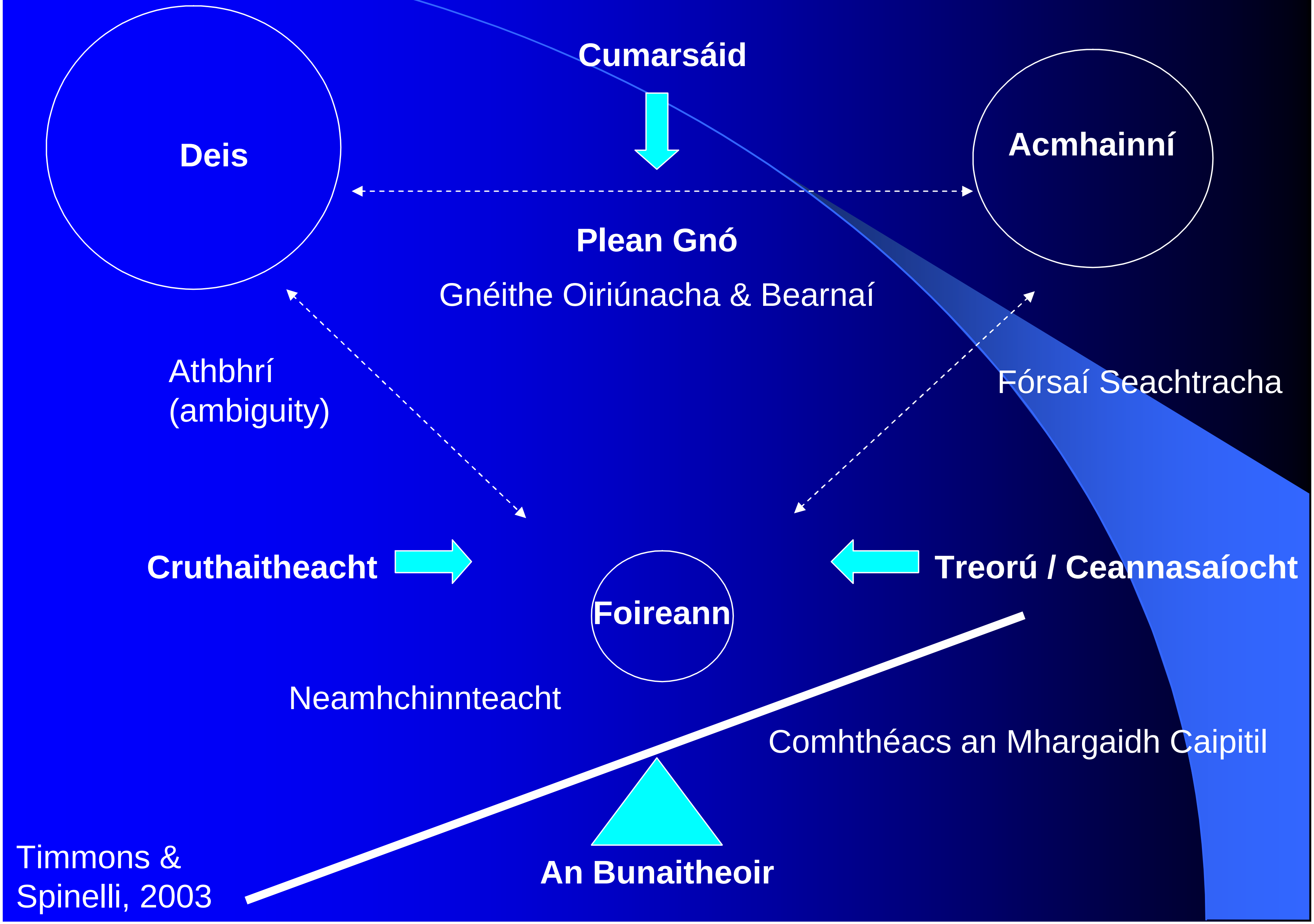

Cad í an Fhiontraíocht?

- Tógann seans measta, deiseanna ón neamhchinnteacht in athruithe   Mc Knight
- Nuálaí a scriosann an chothromaíocht go cruthaitheach   Schumpeter
- An fiontraí; nuálaíocht; eagraíocht a chruthú; luach a chruthú; brabús / gan brabús; fás; úinéir-bhainisteoir; uathúlacht.   Gartner

Fiontraíocht

…initiative, imagination, flexibility, creativity, a willingness to think conceptually, and the capacity to see change as opportunity…..'

William Bygrave

An bhfuil na tréithe cuí agat le bheith i d’Fhiontraí? 1

1. Tá fonn chomh láidir sin orm go n-éireoidh liom, go bhfuil gá agam le níos lú codlata nuair atá suim agam i dtogra!
2. Leagaim síos aidhmeanna agus coinním leo. Déanaim íobairtí le buntáistí fadtéarmacha a bhaint amach!
3. Tá cuid de m’idéanna saghas ait, ach tá siad nua!
4. Rachaidh mé sa tseans le hidé mhaith!

An bhfuil na tréithe cuí agat le bheith i d’Fhiontraí? 2

5. Déanaim anailís ar bhotúin agus foghlaimím uathu.
6. Is duine suairc, diongbháilte mé atá in ann constaicí a shárú
7. Is maith liom a bheith i gceannas ar chúrsaí agus tá an cháil orm go bhfuilim ceanndána.
8. Ní aonaránach mé, ach bainim taitneamh as a bheith i m’aonar.

James Dyson - dírbheathaisnéis - *'Against the Odds', 2001*

"… The point is you learn a whole lot more from mistakes than from successes, successes teach you nothing. Failure is really very interesting and very educative….

….encourage individual inventors and small businesses and young people to be entrepreneurs, not to be afraid to make things, and not to be afraid to design and invent their own products".

Forbairt ar Idéanna

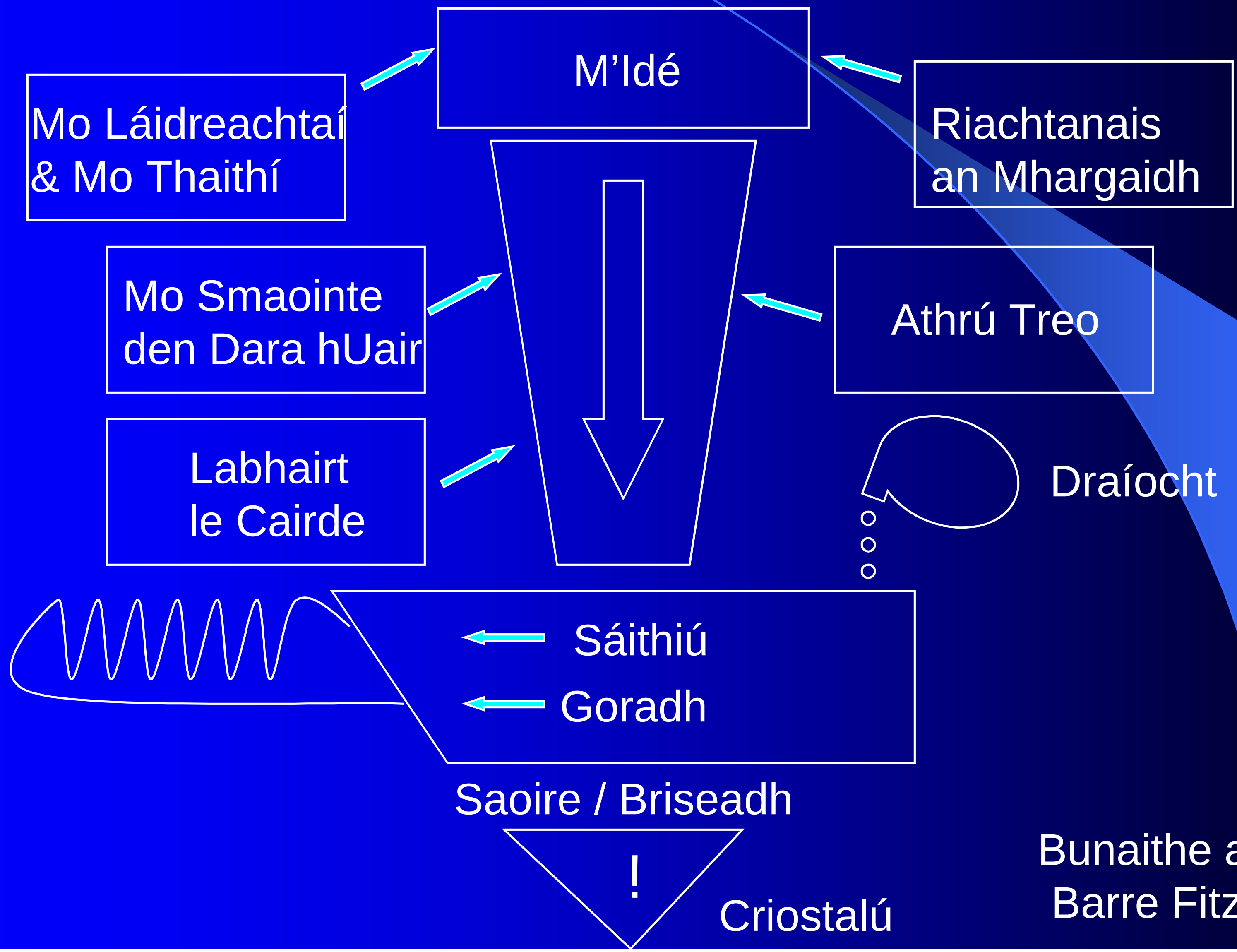

Bunaithe ar obair Barre Fitzpatrick

Nuálaíocht

- An bóthar (próiseas) ó chruthaitheacht go fiontraíocht
- Táirge, próiseas, seirbhís, margadh, múnla gnó
- Athrú a fheiceáil mar dheis, seachas mar bhagairt
- Fócas ar chustaiméirí, ar ghréasánú, ar pháirtnéireachtaí
- Béim anois ag IDA Ireland ar *'The Irish Mind'*
- Nuálaíocht i maoiniú

An Fiontraí mar Bhacainn ar Fhás

- Mianach fanacht i gceannas
- Inniúlacht lag bainistíochta
- Easpa straitéise chun an tionscal a fhágáil
- Easpa infheistíochta sa nuálaíocht

Bacanna Fáis / ar Fhás

- Deacracht teacht ar mhaoiniú
- Leibhéal íseal nuálaíochta
- Deacracht teacht ar fhoireann & ar bhainistíocht oilte
- Córais & rialúchán (controls) laga bainistíochta
- Margadh beag na hÉireann
- Dúshláin an mhargaidh idirnáisiúnta

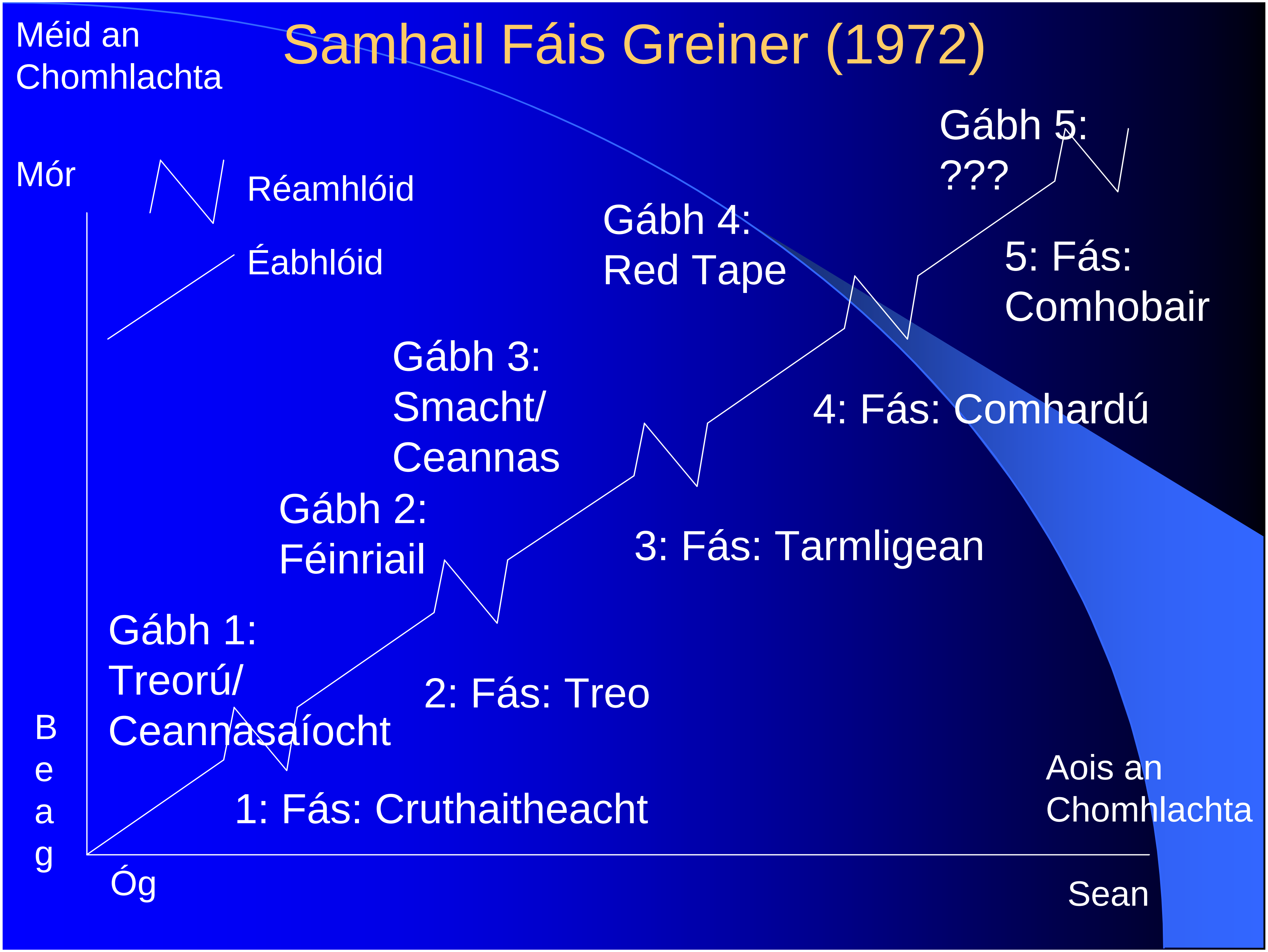
Samhail Fáis Greiner (1972)
Méid an Chomhlachta
Mór
Réamhlóid
Éabhlóid
Gábh 5: ???
Gábh 4: Red Tape
5: Fás: Comhobair
Gábh 3: Smacht/ Ceannas
4: Fás: Comhardú
Gábh 2: Féinriail
3: Fás: Tarmligean
Gábh 1: Treorú/ Ceannasaíocht
2: Fás: Treo
Beag
1: Fás: Cruthaitheacht
Aois an Chomhlachta
Óg
Sean

Samhail Fáis Churchill & Lewis (1983)

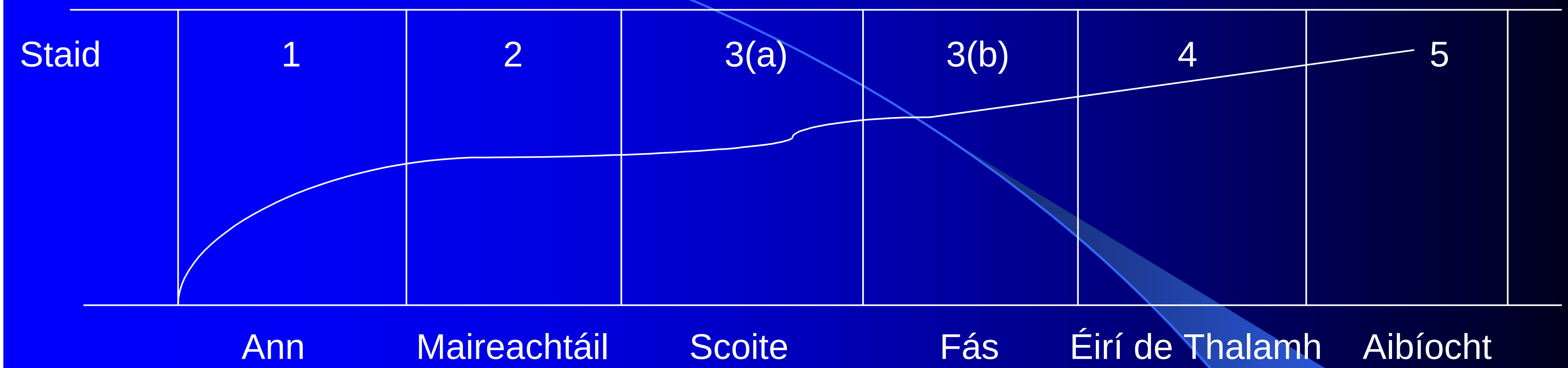

Stíl	Ann	Maireachtáil	Scoite	Fás	Éirí de Thalamh	Aibíocht
Stíl Bainistíochta	Maoirseacht Dhíreach	Maoirseacht Maoirsithe	Feidhmeach	Feidhmeach	Rannógach	Línte & Foireann
Eagras	Simplí	Ag fás	Ag fás	Ag fás	Ag fás	Sofaisticiúil
Córais Foirmeálta?	Fíorbheagán	Beagán	Bunúsach	Ag forbairt	Ag aibiú	Forleathan
Príomh-phráinn Straitéiseach	Maireachtáil	Maireachtáil	Status quo A choimead	Acmhainní A fháil Le fás	Fás	Aisíoc ar infheistíocht

An Earnáil Sheachbhrabúsach: Sainmhíniú

1 Eagraithe

2 Príobháideach

3 Ní dháileann siad brabús ar na húinéirí

4 Féinrialaithe

5 Deonach

Salamon & Anheier, 1998

Ollscoil John Hopkins

An Earnáil Sheachbhrabúsach: Sainmhíniú & Catagóirí

- Cultúr & Caitheamh Aimsire
- Oideachas & Taighde
- Sláinte
- Seirbhísí Sóisialta
- Timpeallacht
- Forbairt & Tithíocht
- Dlí, Tacaíocht le Cúis & Polaitíocht
- Daonnachtúlacht & Cur Chun Cinn Obair Dheonach
- Gníomhaíochtaí Idirnáisiúnta
- Reiligiún
- Cumainn Ghnó & Proifisiúnta, Ceardchumainn

Salamon & Anheier, 1998
Ollscoil John Hopkins

Cá háit as a dtagann an Fhiontraíocht Shóisialta

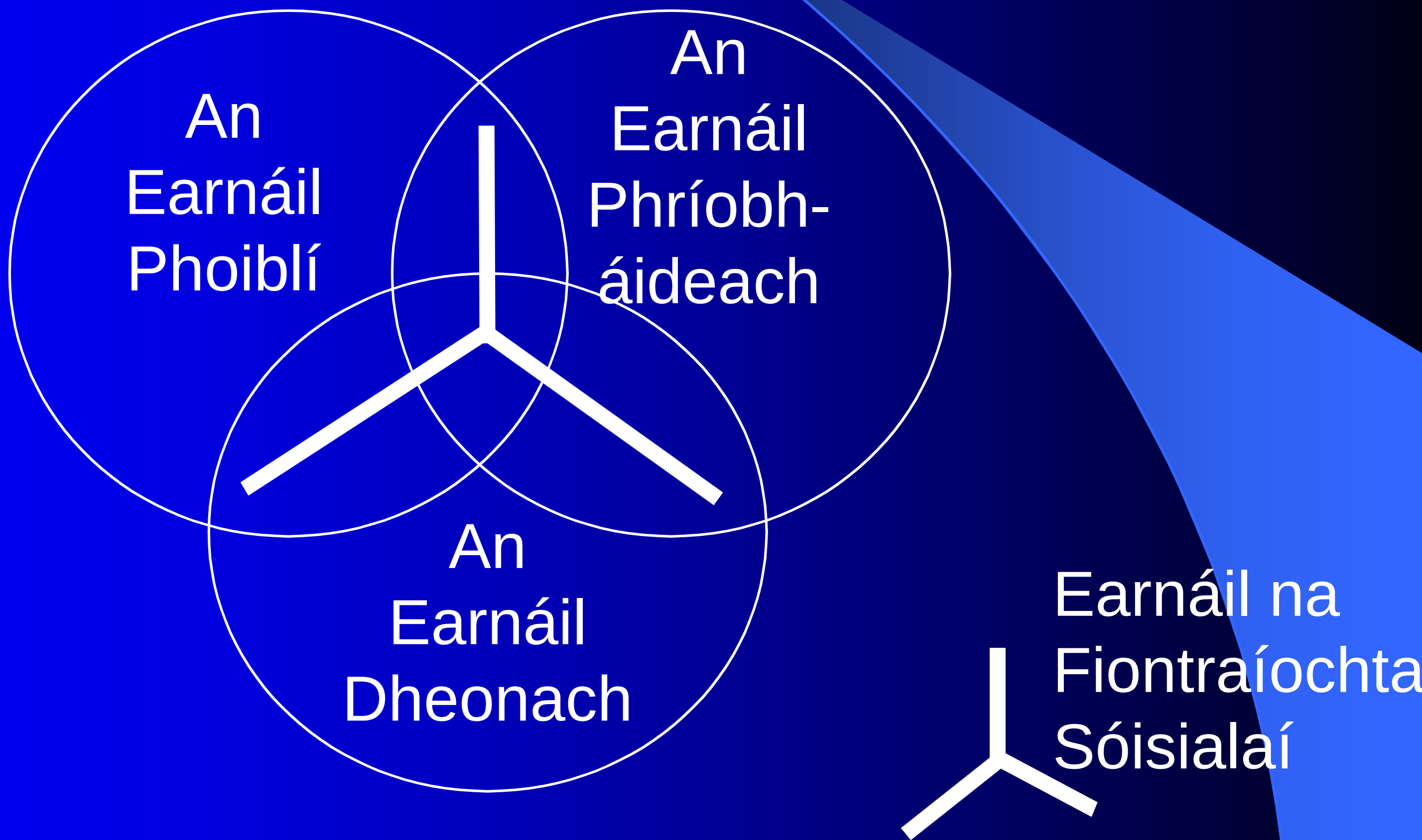

Leadbeater, 1997

Eagrais Shóisialta (Leadbeater, 1997)

	Nuálaíoch	Marbhánta
Timpeallacht	Coimpléascach Il-ghníomhaireacht	Simplí Cliant-bhunaithe
Cliaint	Ag éabhlú	Sainiúil
Maoiniú	Roinnt cinnteachta	Éiginnte
Nascanna Seachtracha	Líonraithe Go leor acu	Scoite, iargúlta
Misean	Leathan Spreagann fás	Cúng Teorannaíonn fás
Foireann	Ceartlár lánaimseartha	Oibrithe deonacha
Ceannas	Tugann inspioráid Tiomanta Breathnaíonn amach	Cúramach, aireach Seirbhís Breathnaíonn isteach
Cultúr	Oscailte, cruthaitheach Aireach ar an eile	Dúnta, coimeádach Aireach ar féin

Tiomsú Airgid san Earnáil Sheachbhrabúsach

Foinsí Maoine

- Stát
- Daoine aonaracha
- Pobal i gcoitinne
- Eagrais thráchtála
- Fondúireachtaí
- Gníomhaíochtaí tráchtála

Athrú ó Dhearcadh Neamhbhrabúsach go Dearcadh Fiontraíoch

SEANMHÚNLA

Táírge cultúrtha a chur ar fáil
Maoiniú ón Rialtas
Easpa ceangal le tomhaltóirí
Fócas ar an eagras inmheánach

Strus ón dtimpeallacht

Athrú in iompar na dtomhaltóirí

FADHB

Saincheisteanna bainistíochta:

- Easpa tuisceana ar an gcomhthéacs
- Athrú sa timpeallacht ó threosuíomh soláthar
- Níl bainistíocht in ann oiriúnú don timpeallacht
- Tionscnaíonn bord / foinse maoiniú athrú

Laghdú in éileamh
Laghdú i ndeontais
Gábh eagraíochtúil
Féimheacht

STAID CINNIÚNACH: Críoch nó fócas fiontraíoch

MÚNLA NUA

Fócas ar éileamh trí mhargaíocht
Fostaigh daoine fiontraíocha:

- Nuálaíocht
- Gníomhaire chun athraithe
- Aidhmeanna straitéiseacha a chumadh
- Tuiscint ar airgeadas
- Solúbthacht

Huntington & Kleindl, 2004

An Ghaeltacht: Imeallachas Féin-Chothaithe?

Luaite / Ionadaíocht Shrianta

- Forfás
- Enterprise Strategy Group 2004 (gan aon ionadaí as an 230+)
- Athbhreithniú na mBord Fiontar Contae 2003
- Athbhreithniú ar Ghníomh/Éacht (Performance) & Polasaí Tionsclaíoch 2003 (níl san áireamh)
- Enterprise 2010 2000
- Shaping Our Future 1996 (Duine as 100+ ionadaí)
- Tuarascáil Chulliton 1992 (Níl aighneacht; luaite uair amháin)
- Tuarascáil Telesis 1982

Ionadaíocht ar:

- Plean Forbartha Náisiúnta
- Coimisiún Forbartha an Iarthair
- Réigiún 'BMW'

Fiontraíocht Shóisialta

- Leadbeater, Charles (1997) *The Rise of the Social Entrepreneur*, Demos, London
- http://www.demos.co.uk/catalogue/socialentrepreneur/
- Goss, Sue & Charles Leadbetter (1998) *Civic Entrepreneurship*, Demos, London
- http://www.demos.co.uk/catalogue/civicentrepeneurship/
- Cóipeanna ar fáil saor in aisce
- Rialacha maidir le cóipcheart mínithe ar an suíomh
- Féach freisin *The Dead Generalist* agus *Innovate from Within* ar an suíomh céanna

Fócas an Fhiontraí

'I gcoim na hoíche cloisim iad,
    Na coisithe ar siúl;
Airím iad, ní fheicim iad,
    Ní fios cá mbíonn a gcuaird.'

Na Coisithe, le Liam S. Gógán

An fios duitse cá bhfuil do chuaird nó do thriall?